

Sygn. akt III U 421/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 20 marca 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. C. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 1 marca 2014 r.

Sygn. akt III U 421/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Decyzją z dnia 20 marca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. C. przyznania emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. 2013 r. poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, jak również nie przedłożył żadnego świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 22 dni; składkowe – 25 lat i 9 dni; łącznie 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca J. C., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie pracy w całym okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.

w L. jako pracy w szczególnych warunkach i przyznanie mu prawa do emerytury.

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że pracował

w w/w zakładzie przez cały okres zatrudnienia, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako pracownik kontroli i dozoru technicznego na produkcji. Kontrolerzy są pracownikami wykonującymi kontrolę jakości produkcji oraz dozoru technicznego na oddziałach i wydziałach. Technologia produkcji stosowana w w/w zakładzie oparta była m.in. na obróbce szlifierskiej – szlifierki do płaszczyzn, wałków, otworów, szlifierki trzpieniowe (ręczne szlifowanie pozostałości odlewniczych), obróbce cieplnej (kucie na gorąco, hartowanie), malowaniu wyrobów, obróbce materiałów żeliwnych

i kolorowych, piaskowaniu na sucho i śrutowaniu, jak również spawaniu

i wycinaniu elektrycznym i konserwacji zabezpieczającej wyrobów metalowych. Ponadto wykonywano prace wdrożeniowe nowych procesów technologicznych na spawalni, co wiązało się z całym szeregiem pomiarów dokładności wykonywania wyrobów, jak i kontrolą pomiarową. Wszystkie

te czynności były wykonywane przez wnioskodawcę przy stanowiskach pracy wyżej wymienionych. Stanowisko kontrolera jakości w w/w zakładzie znajdowało się na hali produkcyjnej, bez osobnego pomieszczenia

i dodatkowego zabezpieczenia przed wpływem oddziaływania środowiska pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wskazano w szczególności, że wnioskodawca ur. (...), w dniu 3 marca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę. Do dnia 1 stycznia 1999 r. udowodnił 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych.

Wnioskodawca jest członkiem OFE, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa. Wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, w szczególności świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych, stanowiących podstawę do zaliczenia okresu pracy

w warunkach szczególnych w postępowaniu dotyczącym ustalenia uprawnień emerytalnych. Posiadana dokumentacja nie daje podstaw

do uwzględnienia okresu zatrudnienia w (...) Zakład (...) w L. jako pracy w szczególnych warunkach. Przedłożone świadectwo pracy wskazujące okres zatrudnienia od 2 maja 1979 r. do 31 grudnia 2004 r. nie zawiera adnotacji o zatrudnieniu w szczególnych warunkach. Organ rentowy dokonał również analizy dokumentacji z akt osobowych wnioskodawcy i stwierdził, że nie zawiera ona danych pozwalających określić charakter pracy wnioskodawcy. Zajmował on stanowiska kontrolera jakości produkcji, kontrolera jakości wyrobów, kontrolera jakości w D. Kontroli Jakości. Brak zatem podstaw

do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury wynikającej z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze, wnioskodawca nie legitymuje się bowiem wymaganym do dnia 31 grudnia 1998 r. co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Przemysłu – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. C., ur. dnia (...), w dniu 3 marca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim,

iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym

za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. Do wniosku dołączył dokumentację poświadczającą przebieg jego zatrudnienia, z której wynikało, że był zatrudniony w (...) Zakładzie (...)

Sp. z o.o. w L. w okresie od 2 maja 1979 r. do 31 grudnia 2004 r.
w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kontrolera jakości,
z tym że w okresie od 4 stycznia 1988 r. do 15 lipca 1988 r. korzystał
z urlopu bezpłatnego; w okresie od 4 stycznia 1988 r. do 4 lipca 1988 r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w W. na
stanowisku mechanika
ds. remontów w Bazie Remontowej w W..

W aktach organu rentowego zalega również dokumentacja z akt osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w
(...) Zakładzie (...). Z zalegających tam angaży wynika, że wnioskodawca zajmował stanowiska: od dnia 2 maja 1979
r. kontrolera jakości wyrobów – kontrolera jakości, a od dnia 1 sierpnia 1996 r. kontrolera jakości produkcji. Na
podstawie całości zgromadzonej w aktach rentowych dokumentacji, ZUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 20 marca
2014 r.

ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 22 dni; składkowe – 25 lat
i 9 dni; łącznie 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 3.03.2014 r.,
- świadectwo pracy,
- dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy,
- decyzja ZUS z dnia 20.03.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w L. od dnia 2 maja 1979 r. do 15 sierpnia
2006 r. jako kontroler jakości. Praca jego polegała
na odbieraniu wykonanych detali, dokonaniu kontroli międzyoperacyjnej,
w ramach której należało sprawdzić 100% sztuk wykonanych detali żeby wyłapać ewentualne braki, sprawdzeniu
technologii. Sprawdzenia dokonywał brygadzysta, mistrz i kontroler na każdym stanowisku pracy. Wnioskodawca
posiadał biurko na hali produkcyjnej, gdzie posiadał dokumentację
i narzędzia pomiarowe.

Wnioskodawca jako kontroler jakości pracował bezpośrednio na hali produkcyjnej i podchodził do danego stanowiska
pracy, przy którym dokonywano obróbki metalu ze skrawaniem, toczenia, frezowania, hartowania, śrutowania,
spawania, szlifowania, ostrzenia i dokonywał sprawdzenia wykonanego detalu.

Z Huty przywożone były odlewy żeliwne, które należało piaskować
na sucho i w odpowiednich komorach, ta czynność również po jej zakończeniu podlegała kontroli. Detale malowane
były minią – pistoletem
i ręcznie. W zakładzie pracy produkowano brony, rozdrabniacze, pastuchy. Elementy te były hartowane w piecach.
Zęby do bron poza hartowaniem podlegały kuciu na młotach i zaginaniu ręcznemu, a więc wykonywana była także
obróbka plastyczna – malowanie, szlifowanie, kucie na gorąco. Wycinano elementy blach, które następnie podlegały
spawaniu. Ponadto zakład pracy zajmował się produkcją wojskową – amortyzatorów. W ramach tej produkcji
wykonywano spawania, malowania. Ponadto każdy wykonany detal podlegał konserwacji odpowiednimi środkami
chemicznymi.

Kontroler przechodził z pomieszczenia do pomieszczenia i na każdym
z wyżej wymienionych stanowisk pracy sprawdzał wykonane detale, elementy, czy zostały wykonane zgodnie z
dokumentacją, technologią.

Wnioskodawca na stanowisku kontrolera jakości pracował stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dodatki za pracę w warunkach szczególnych wypłacano pracownikom produkcyjnym, spawaczom przydzielano mleko, a wnioskodawca taki dodatek otrzymywał sporadycznie.

Dowód:

- zeznania świadka W. R.,
- zeznania świadka L. P.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków W. R.

i L. P. oraz wnioskodawcy J. C., jako logicznym, spójnym, wzajemnie się uzupełniającym. Wynika z nich jednoznacznie, w jakim charakterze i przy jakich pracach był zatrudniony wnioskodawca w spornym okresie w (...) Zakład (...) Sp. z o.o. w L..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy J. C. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U.

z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego

w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa

w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

ZUS nie kwestionował spełnienia przez wnioskodawcę innych warunków niezbędnych do nabycia prawa do emerytury na podstawie wyżej powołanych przepisów, a więc ukończenia 11 lutego 2014 r. 60 roku życia, uzyskania ogólnego stażu pracy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, przystąpienia do OFE, ale zgłoszenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze: okresy nieskładkowe – 22 dni; składkowe – 25 lat i 9 dni; łącznie 25 lat, 1 miesiąc i 1 dzień.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało natomiast, że wnioskodawca był zatrudniony w warunkach szczególnych

w (...) Sp. z o.o. w L. w okresie

od 2 maja 1979 r. do 31 grudnia 1998 r., z wyłączeniem okresu od 4 stycznia 1988 r. do 15 lipca 1988 r. (kiedy wnioskodawca korzystając w zakładzie pracy z urlopu bezpłatnego wyjechał do pracy na budowę eksportową), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kontrolera jakości. Wnioskodawca jako kontroler jakości przebywał bezpośrednio na hali produkcyjnej i podchodził do danego stanowiska pracy, przy którym dokonywano obróbki metalu ze skrawaniem, toczenia, frezowania, hartowania, śrutowania, spawania, szlifowania, ostrzenia, piaskowania na sucho i w odpowiednich komorach, malowania minią, i dokonywał sprawdzenia wykonanego detalu pod względem zgodności z dokumentacją, technologią.

Wskazane wyżej stanowiska wymienione zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale III – „W hutnictwie i przemyśle metalowym”, poz. 67 – „Obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna, transport materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie”, poz. 72 – „Malowanie minią”, poz. 78 – „Szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych

oraz polerowanie mechaniczne”, poz. 80 – „Piaskowanie na sucho

i śrutowanie wewnątrz komór”, Dziale XIV – „Prace różne”, poz. 12 – „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym”, poz. 24 – „Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”

oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy,

na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa

i przemysłu maszynowego w wykazie A, Dziale III, poz. 67, pkt 4 – „hartownik”, poz. 72, pkt 2 – „malarz minią”, poz. 78, pkt 4 – „ostrzarz”, pkt 6 – „szlifierz”, poz. 80, pkt 3 – „piaskowacz”, pkt 4 – „śrutowacz”, Dziale XIV, poz. 12, pkt 8 – „spawacz”, poz. 24, pkt 1 – „stanowiska pracy, na których prace wykonywane są w warunkach szczególnych – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy stanowisku wymienionym w wykazie”.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udawdaniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty

oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych,

a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 1 marca 2014 r., a więc od miesiąca złożenia wniosku emerytalnego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.